

A Magyar Környezeti Nevelési Egyesület hírlevele 2026 szeptember

Elnökségi hírek

Kedves Tagtársak!

Egyesületünk kezdeményezésére 6 civil szervezet összefogásával és további 20 szervezet támogatásával megalkottuk az ún. Bolygóvédelmi Tanulási Minimum c. kiáltványt. A kiáltvány végső megalkotásában egyesületünkben Saly Erika, Könczey Réka, Victor András és Mónus Ferenc vett részt, Varga Attila szakértői észrevételeinek figyelembevételével. A kidolgozásban részt vevő további szervezetek egyesületünk mellett: Greenpeace Magyarország, HAND Szövetség, MME, WWF Magyarország, MTVSZ, KSzGySz.

A kiáltványt aug. 23-án megküldtük az újonnan alakult Oktatási és Gyermekügyi Minisztériumnak, kérve a minisztériumot, hogy erősítse meg a fenntarthatóságra nevelést minden oktatási szinten.

A kiáltvány részletes szövege honlapunkon elolvasható:

<https://mkne.hu/kornyezeti-nevelessel-foglalkozo-civil-szervezetek-csatlakozzatok/>

Várjuk a minisztérium visszajelzését, és bízunk a mihamarabbi, sikeres szakmai együttműködésben a minisztériummal. Mindeközben az MTVSZ által összefogott Új Klímatörvény kapcsán is megy egy civil delegáció az OGYM-hez egyeztetni, amely delegációban egyesületünk is képviselteti magát.

Mónus Ferenc

Puli-díjak 2026

Ivánné Vidra Mária – fekete és szürke Puli díj

Marcsi oszlopos tagunkként egyengeti az egyesület életét. Most is aktív résztvevője a munkálatoknak. Elnökségi tag is volt. Jelenleg aktív nagymamaként, pedagógusként és intézményvezető helyettesként folytat környezeti nevelői munkát. Elhivatottan küzd a mai fiatalok szemléletformálásáért, egy fenntarthatóbb környezetért. Több projektben is részt vállalt. A HAND szövetségen belül éberrel figyeli az adódó lehetőségeket és segít a pályázatok megírásában, lebonyolításában. A fővárosi pályázat projektfelelőse, illetve játékok készítésével részt vesz a Beporzó munkacsoport munkájában. Sikeresen épít kapcsolatokat iskolákkal, óvodákkal és más civil szervezetekkel vándortanösvényeink népszerűsítése érdekében. Az új elnökség munkáját folyamatosan segíti.

Bátyi-Földesi Dóra – fehér Puli díj

Dorka régóta tagja az egyesületnek, s elnökségi tagként is meghatározó szerepe volt. Jelenleg is aktívan dolgozó tagunk, aki sokrétű feladatainak köszönhetően az egyesület egyik fontos éltetője. Több projektben is aktív résztvevő, egészen a pályázatok megírásától a lebonyolításon keresztül az elszámolásig. Mindig jelen van a rendezvényeken, vándortanösvény bemutatókon és koordinálja az önkénteseket. Nagy rutinnal kezeli a különböző felkéréseket, mérlegeli a lehetőségeket és segít a pénzügyi tervezésben. A HAND projektben projektvezetőként dolgozik Vidra Marcsival együtt. A LIFE projektben új játékok készítésével vett részt. Az új elnökség ülésein mindig jelen van és segít a döntések meghozatalában. Irodavezetőnk, Kriszta munkáját rendszeresen segíti.

Gyalog Éva - fehér Puli díj

Régóta oszlopos tagja ő is az egyesületünknek, s elnökségi tagként sok munkát végzett. Aktívan részt vett a Biodiverzitás-kóstoló című módszertani gyűjtemény írásában, szerkesztésében és lektorálásában. Rendszeresen ír híradást, beszámolót a Körbe. A Zöld Zugolyban és az Állatkertben önkéntesként nyújt nagy segítséget. Tagja a Beporzó munkacsoportnak, az Év beporzója 2026 sajtókampányát vezette, részt vett az idei „Legyeskedő” kiadvány szerkesztésében, lektorálásában.

Tóthné Timár-Geng Csilla – örökös Puli díj

Kedves, régi tagunk Csilla is. Elnökségi munkát is hosszú éveken keresztül vállalt. Mindig mindenben lehet rá számítani! Legyen az szállítás, játékbemutató, képviselő, képzés... A Zöld Zugoly rendszeres résztvevője és szervezője, ahogy az Ökosodj képzésnek is, ahol képzőként is dolgozik. Önkéntesként sokszor részt vett rendezvényeken. Nagy szerepe van abban, hogy Újbuda Önkormányzata számít ránk fenntarthatóságra nevelési szakmai munkákban. Csilla ismeri a tagságot, megbízik a döntéseinkben, támogató mindenben.

Saly Erika - fehér Puli és szuper Puli díj

Erika egyesületünk lelke, szintén oszlopos tagjaként a kezdetektől egyengeti egyesületünk sorsát. Jelenleg is aktívan tölti az eddigi, sokszoros elnök szerepet követően a napjait és fáradhatatlanul mentorál minket, dolgozik tovább. Több projektet koordinált, szervezett és bonyolított le, mint például a LIFE projekt, vagy a Cornell-kötet megjelenése. Rendszeresen részt vesz rendezvényeken, tart előadásokat és vezet sétákat, képzéseket, foglalkozásokat. A vándortanösvény bemutatások lehetőségeinek feltárásában is nagy szerepet vállal. Az új elnökség munkáját folyamatosan segíti. Nagy tapasztalattal kezeli a beérkező felkéréseket, segít mérlegelni és döntést hozni. Folyamatosan figyelemmel kíséri a lehetőségeket, melyek a fenntarthatóságra nevelés erősítéséhez, a forrásteremtéshez kínálnak nagy segítséget.

Egy új díj keretén belül egy rendhagyó **szuper Puli díjat** is átadtunk neki.

Lesz

2026. évi OT beharangozó

Az MKNE soron következő Országos Szakmai Találkozójaára hívunk Benneteket szeptember 18-19-20. napján, amely idén a Pisztráng Kör Egyesület Tündérsziget Ökoparkjában kerül megrendezésre a varázslatos Szigetközben!

Házigazdánk Fűzfa Zoltán tagtársunk lesz!

Előzetesen az alább információk segítenek a ráhangolódásban, felkészülésben:

- Érkezés péntek 14.00 órától, távozás vasárnap ebéd után, a kora délutáni órákban.

- A helyszínre nagyrészt telekocsikkal jutunk, a későbbi időpontban, autó nélkül érkezők alapvetően tömegközlekedéssel (vonattal) érkezhetnének meg Mosonmagyaróvárra, ahonnan szintén tömegközlekedéssel (egy helyi és egy helyközi járatos busszal), vagyis átszállással tudnának eljutni. A menetrendek.hu segít a tervezésben, de kérjük, az érintettek keressék a szervezőket, mert lehet, hogy a hasonló cipőben járók egymáshoz irányításával a tagságban adódik majd a legjobb, közösen utazó, egymást segítő megoldás!

- Szállásunk a területen elhelyezkedő erdei iskolában lesz,

<https://www.pisztrangkör.hu/hun/dunaszigeti-erdei-iskola-es-kulcsoshaz.html> ahol két férfi és két női zuhanyzó áll rendelkezésre.

Lepedőt biztosítanak, hálósákat, kispárnát hozni kell.

A szállás 14 órától foglalható el.

A szállás díja 7.500 Ft/fő/éj + 300 Ft IFA 65 év alattiaknak

A programokról nagy vonalakban:

- **szeptember 18. péntek:** MKNE-s közös témáink, jövőszövő beszélgetés, batyus vacsora,

- **szeptember 19. szombat** reggel batyus maradékok elfogyasztása, közös játékok, majd kötetlenebb felfedezés Fűzfa Zoli vendéglátónk vezetésével gratis a park területén. Korai, 12.00 órai ebéd,

13.00- 15.00 óra között Interaktív kiállítás (2800 Ft/fő) ugyancsak Zoli kalauzolásával.

15.00-18.00 óráig Kenutúra a Zátony Duna-ágon.

- **szeptember 20. vasárnap:** reggeli után MKNE közös témáink, ötletelés, majd ebéd és búcsúzás.

Ezen a hétvégén a helyszínen, párhuzamosan nemzetközi sportesemény zajlik, ám ez nem fogja befolyásolni ottlétünket, nem okoz kellemetlenséget.

Étkezéseinkről a KISDESZKA Étterem tulajdonosai, Peltz Péter és felesége Gabi gondoskodnak.

Szombati ebéd (3000 Ft/fő), szombati vacsora (2500 Ft/fő),

vasárnapi reggeli (2000Ft/fő), vasárnapi ebéd (3000 Ft/fő).

Készségesen eleget tesznek kérésünknek, így a hagyományos, a vegetáriánus és a minden-mentes igényeket egyaránt figyelembe veszik.

Szeretettel várjuk a találkozást!

Addig is, bármilyen kérdésben keressetek az ilyesbogi@gmail.com címen, vagy telefonon: 20/44-03-063 !

Jávorné Ilyés Boglárka (OT elnökségi-felelős)

Újbudai séták 2026

A májusi KÖR-ben már beszámoltam arról, hogy Devescovi Balázs és Keve Ildikó segítségével új alapokra helyeztük a sétákra való regisztrálás folyamatát. A honlapon a teljes séta-sorozat áttekinthető, és ráadásul az egyes sétákra való jelentkezés is sokkal egyszerűbbé vált. A honlapon a kiválasztott séta-dátumára kattintva megjelenik egy jelentkezési lap, amelyre csak a nevet és @-címet kell beírni. Ennyi. Az egyszerűség sikerét jól jelzi, hogy kedd reggel meghirdettük a Kopaszi-gát sétát (azaz linkké változott a honlapon a séta dátuma), szerda délből pedig már 17 érvényes regisztrációnk volt. Mire ez a KÖR megjelenik, ez a fent említett Kopaszi-gát séta már meg is történt; és szept. közepére már csak az utolsó séta-helyszín sétái lesznek hátra az erre az évre vállalt 8 helyszín összesen 16 sétája közül.

Az előző KÖR-ben részletezett séták óta Könczey Réka vezetett sétát május 23.-án és 30.-án a Rupp-hegyre, Bikki Levente pedig jún. 13.-án és 27.-én a Feneketlen-tó körül. De itt pontosítanom kell, ugyanis váratlan megbetegedése miatt az utóbbit végül nem is ő vezette, hanem a párja, Grossmann Erika. G.Era személyében tehát egy új sétavezetőnk debütált. Nagyon izgult a hirtelen kapott

feladat miatt, de fényesen megoldotta. Ezúton köszöntjük a „bizonyított” sétavezetők körében.

És a KÖR megjelenése körüli időkben – aug. 29.-én és szept. 5.-én – fogja vezetni Saly Erika a Kopaszi-gát sétákat. Utána pedig már csak a Villányi út és Ménesi út környékét bejáró séta van hátra szept. 12.-én és 26.-án, amelyet én magam vezetem.

Ezzel a tényleges séták befejeződnek; már csak nekem mint az *Újbudai séták* sorozat gazdájának van feladata: a 2026. évi jelentés összeállítása és elküldése a megbízónak, Újbuda Önkormányzatának.

Bízunk a 2017-es folytatásban. Remélhetőleg az önkormányzat is úgy gondolja, hogy ezt érdemes folytatni

Victor András

Hegyvidéki környezeti és kultúrtörténeti séták, 2026. ősz

Egyesületünk ősszel újfent sétákat tart a XII. kerületben. A Hegyvidéki Önkormányzat támogatásával két sétát fogunk vezetni, a korábbiaktól eltérő helyszíneken és témákkal. Ezúttal a kerület kicsit belsőbb, lakottabb részeit barangoljuk majd be, az Isten-hegyet, és a Kis-Sváb-hegyet a Városmajorral. Új útvonalak lesznek, de megmarad a sétákban, hogy felfedezzük a Beporzó tanösvény érintett állomásai révén a környezeti értékeket, és bemutatjuk az útvonalak során érintett kultúrtörténeti érdekességeket és nevezetességeket.

Devescovi Balázs

A nyári szünet után, szeptemberben nyit a Szalon. Szeretettel várunk mindenkit közös gondolkodásra. A pontos dátum a szokásos, tagi levlistán küldött meghívóban szerepel.

Trescsik Angéla

Volt

Zöld forgatag a Duna korzón, 2026. május 28-31.

A Duna korzó Barlang előtti szakaszán bemutatkoztak a Zöld Civil Együtműködés szervezetei, közöttük az **MKNE** is. Barlang Művelődési Ház: **"Nemszeretem állatok"** - Magyar Környezeti Nevelési Egyesület interaktív előadása és foglalkozása a biológiai sokféleségről a vándortanösvény játékaival.

Játékokkal fedeztük fel a természet titkait Dörgicsén!

A Balaton-felvidék nemcsak a panorámáról és a borról híres, hanem egy ehető kincsesbánya is! Az Élhető vadon projekt záróakkordjaként mi (MKNE) is csatlakoztunk az Ehető Balaton-felvidék – Vadnövények a tányéron c. eseményhez június 13-án, Dörgicsén. A szervező a Mindenegyüttmegy Egyesület volt. A projektben Németh Ibolya is részt vett, ő ajánlotta be az egyesületet! ☺ Köszönet érte. Animátorok voltak: Saly Eszter, Saly Erika, Tóthné Timár-Geng Csilla, Victor András.

A Faluház udvara szépen megtelt! Volt, aki sétára indult az ehető növények felfedezésére Biával és más szakértővel, mások különböző standoknál alkottak, vagy játszottak, előadást hallgattak. A légkör barátságos volt! A szervezők nagyon örültek nekünk, hiszen Csatlós Reginát és társait már a Gyüttment Fesztiválról, a Hideg-hegyi menedék programokról is ismerjük.

A vásári forgatagban, a dörgicsei termelői piacon kaptunk mi is 2 asztalt padokkal, ott rendezkedtünk be. Vittünk az érdeklődőknek egy különleges,

vegyes "vándortanösvényt", ahol a játék nemcsak szórakozás, hanem kulcs a természet megértéséhez, megszerettetéséhez. Hiszen ahhoz, hogy tudjuk, mi kerül a tányérunkra, ismernünk kell az „éléskamra” működését is!

Mivel készültünk?

Beporzók világa: Kiknek köszönhetjük a gyümölcsöket és virágokat?

Víz- és klímavédelem: Miért fontos minél több zöldfelület?

„Nemszeretem” állatok: Miért fontos az a pók vagy bogár a biodiverzitás láncolatában?

Kicsi Herman Ottó sarok: Merüljünk el a természet komplexitásában a nagy polihisztor nyomdokain!

Az interaktív felfedezésen sokak számára kiderült, hogy a biodiverzitás nemcsak egy tudományos fogalom, hanem a vacsoránk alapja is! ☺ Nem unatkoztunk, mindig volt, aki odajött hozzánk játszani, kicsik és nagyok egyaránt. Ebédre természetesen vadnövényekből készült ételt kaptunk, s Bia érlelte soknövényes „löttyöt” ittunk.

(Fotók: Saly Erika)

Saly Erika

„Muzsikál az erdő” - Mátrai Művészeti Napok

2026. június 27-28 és július 4-5.

A 2026-os év kiemelt üzenete: **Az erdő és a zene gyógyít.**

Egyesületünk – több év óta visszatérőként – két hétvégén vett részt ezeken a rendezvényeken, melyek célja, hogy a művészet erejével a környezettudatos, a fenntartható életvitel irányába mozdítsa el a közösségeket.

Vándortanösvényeink játécai nagy segítséget nyújtottak a velünk játszó gyerekeknek és felnőtteknek, hogy közelebb kerüljenek a természethez, észrevegyék a benne rejlő szépségeket.

Mind a két hétvégén egész nap fogadtuk a játszani vágyó gyerekeket és felnőtteket.

Június 27-én, szombaton Sástó - Gyöngyösön, június 28-án, vasárnap Gyöngyöspatán,

július 4.-én, szombaton Salgótarján - Eresztvényben, július 5-én, vasárnap Tar-Fenyvespusztán állították fel nekünk a sátrakat.

Közben mi is hallgathattuk az Egri Szimfonikus Zenekar koncertjét, láthattuk az erdei divatbemutatót, másnap a Sound of Sprit Énekegyüttes fantasztikus koncertjét.

A programról részletesen lehet tájékozódni minden évben a szervező egyesület honlapján. <https://www.muzsikalazerdo.hu/>

Érdemes figyelemmel kísérni eseményeiket, ha lehet, érdemes csatlakozni hozzájuk a szünidő alatt.

A foglalkozásokat vezette: Tóthné Timár-Geng Csilla, Saly Eszter, Hársas Éva, Vidra Mária, Kardos Orsolya, Szilágyi Eszter.

* * * * *

(Kép: Facebook, Ferencváros)

Július 23-án délután megnyíltak Ferencváros rejtett zöld kertjei. Az érdeklődők hét helyszín (Vágóhíd utca 23–29., Ráday utca 22., Gönczy Pál utca 2., Thaly Kálmán utca 41., Lónyay utca 7., Balázs Béla utca 27/B., Gát utca 3.) belső kertjeit, zöld közösségi tereit tekinthették meg. A zárt udvarokban való séta,

nézelődés mellett különböző programok várták a látogatókat.

A Lónyai utca 7. és a Gát utca 3. udvarán egyesületünk 2-2 tagja (Vidra Mária és Szilágyi Eszter, ill. Hársas Éva és Kecskés Ferenc) tartott bemutatót interaktív, természettudományos játékokkal a beporzók világáról. Bővítették a látogatók ismereteit a beporzók nélkülözhetetlenségéről és a városi környezetben segítségük lehetőségeiről.

Kecskés Ferenc

Együtt a Zöld Udvarban – élmények Kapolcsról

Idén nyáron ismét megtelt étellel Kapolcs és a Művészetek Völgye. Az MKNE csapata pedig újra ott volt a Zöld Udvarban. Ezúttal nemcsak látogatóként érkeztem, hanem elnökségi tagként a projektért is feleltem, így egészen más szemmel élhettem át a napokat.

A Zöld Udvarba érkező gyerekek, családok, érdeklődők hamar bekapcsolódtak a programokba. A Beporzó Vándortanösvény játécai egyszerre voltak tanulságosak és szórakoztatóak: játék közben lehetett megismerni a beporzók izgalmas világát, és azt is, miért olyan fontosak számunkra ezek a kis élőlények.

A kreativitásnak is jutott bőven hely. A kézműveskedés során még a Kinder-tojások belseje is új életet kapott: vidám méhecskék készültek belőlük. A Fair Trade kávézó ismét a jó beszélgetéseknek adott helyet.

Számomra különösen nagy élmény volt látni, ahogy a fiatalok egyre magabiztosabban vették ki részüket a közös munkából. Nemcsak az előadásokban, hanem a szervezésben és a háttérfeladatokban is számíthattunk rájuk. Lelkesek, kreatívak és önállóak voltak, és nagyon jó volt megtapasztalni, hogy lehet rájuk építeni.

Mindeközben a fiatalok mellett ott voltak a már évek óta lelkes, tapasztalt önkénteseink is. Több generáció együtt, egymást segítve dolgozott azért, hogy a Zöld Udvar idén is olyan hely legyen, ahová jó volt betérni – legyen szó játékról, növényismereti sétáról, tanulásról, beszélgetésről vagy egyszerűen csak egy jó hangulatú találkozásról.

Jó érzés volt együtt lenni, együtt dolgozni, és látni, hogy a természetvédelem és a fenntarthatóság üzenete játékosan, közvetlenül és sokféle emberhez el tud jutni. Köszönöm mindenkinek, aki ott volt, segített, szervezett, szállított, pakolt, előadott, játszott, sétát vezetett, beszélgetett vagy egyszerűen csak hozzátett valamit a közös munkához!

Kardos Orsolya

Önkéntes élet a Művészetek Zöldjében

Az idei év, ha lehetséges, még mozgalmasabbnak bizonyult, mint az eddigiek. A mindennapos közös reggeli, élménybeszámolóval és tervezéssel egybekötve biztos pontja volt a napjainknak, és talán reggel 10-től este 6-ig az egyetlen nyugalmas órákat jelentette. Ilyenkor kibeszéltük, ki milyen koncerten vagy előadáson volt előző este, hány helyet kell foglalni a Momentán udvarban, hova pakoljuk a vándortanösvény játékait, mennyire volt hideg a sátorban előző éjszaka (nagyon)...

Reggel 10 körül szinte minden nap megérkeztek az első vendégek, mi pedig nagy türelemmel és (a türelemmel arányos) jókedvvel vezettük őket végig a Herman Ottó és a Beporzók vándortanösvények játékein, illetve csomóztunk velük a színes karkötőket. Minden évben újratanuljuk, hogy a kézművesség meditatív tevékenység. Számomra olyan időszakot jelent a fesztiválon töltött pár nap, hét – vagy akár, ahogy számomra idén is: 10 nap! – amikor letehetjük az otthoni terheket, és ha nem is kipihenjük magunkat, egy kis időre teljesen más felelősségek veszik át a szokásosak helyét – ezzel együtt pedig erre a kis időre már csak a változatosság is kellemesen hat.

Külön izgalmat jelentett idén, hogy az eddigi évektől eltérően most az ifjabb tagság is lehetőséget kapott arra, hogy előadással készüljön - többek között én is tartottam egy kvízzel egybekötött előadást Szűcs Eperke társammal a vízhasználattal kapcsolatban. Kiderült, amit sejtettünk: rendkívül sokoldalú a

tagságunk fiatalabb generációja is, hallhattunk a fair trade-ről, a divatipar környezeti hatásairól és a történetmesélés önkéntességben betöltött szerepéről is. Hihetetlen, de a hatodik Művészetek Völgyén töltött nyár után is meg tud még lepni, mennyi értékes tudás és képesség birtokosai vagyunk mi mind ebben a közösségben. Külön köszönet illeti Sztrida Emit, aki idén először vezetői szerepben próbálhatta ki magát és koordinálta az önkéntesek mindennapos ügyes-bajos dolgait. Hősiesen állta a sarat, bár a feladat nem volt könnyű.

Bár csak most ért véget a fesztivál, máris azon kapom magam, hogy a következő évi programokon, kísérleteken töröm a fejem – és igyekszem a következő egy évben nem elfelejteni őket. Remélem, jövőre is találkozunk ugyanott!

Saly Eszter

Mi is az a Fair trade?

Fair Trade Kávézó:
Sztrida Orsolya előadása

Kémiai labor:

Bikki-Grossmann Erika, Bikki Levente

Kvíz és előadás a vízhasználatról:

Saly Eszter és Szűcs Eperke

A divatipar környezeti hatásai:

Saly Sára

Történetmesélés: Bartha Karina

Kézművesek

Kindertojás másképp!

Vándortanösvény játékok

Növényismereti séta Victor Andrással

HAND Gear UP! pályázat hírei

A projekt keretében több programot is tartottunk az elmúlt pár hónapban, ezekről adunk most rövid beszámolót.

Májusban részt vettünk a **Zöld Civil OT-n**, ahol a Duna-parton tartottunk vándortanösvény bemutatót az OT közönségének és az arra járó turistáknak. Fő

témáink a „nemszeretem” állatok és a beporzók voltak. A játékok mellett egy izgalmas előadást is tartottunk a nemszeretem állatok megjelenéséről a mesék világában. Mindkét programon nagy érdeklődéssel vettek részt a látogatók.

Június végén, a Szemléletváltó Egyesület meghívására vándortanösvény bemutatót tartottunk az első **Óbudai Esélyegyenlőségi családi napon**, amit a környékbeli akadállyal élőknek szervezett az egyesület. Elnökük, Kiss Katalin márciusban már előadást tartott a szakmai műhelyünkön, ahol az érzékenyítés volt a témánk. Így a bemutató után, a rendezvényen a gyakorlatban is volt lehetőségünk akadállyal élőknek programot tartani a vándortanösvények játékaival. Mi az akadállyal élők szükségleteiről, ők pedig a fenntarthatóságról tanulhattak. Nagyszerű együttműködés volt.

Július elején az **önkormányzati partnerség** jegyében online kapcsolódtunk Dévaványa és Orfű településekkel. Dévaványáról Valánszki Miklós Róbert polgármester úr tartott nekünk szemléletes előadást a település fenntarthatósági projektjeiről, a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás és a vízmegtartás

témaköreiben. Orfűről pedig Gonda Tibor, az Akadálymentes Turizmus Napja főszervezője mesélt az esélyegyenlőség fontosságáról, és a rendezvény kapcsán megvalósuló sikeres önkormányzati és civil összefogásról. Az idei rendezvényen az MKNE is képviselteti magát a vándortanösvények játékaival, szeptember 5-én. Július végén idén is aktív résztvevői voltunk a Művészetek völgyének, amiről külön beszámolót olvashattok. Itt azért említjük meg, mivel a **Zöld Zugolyban** a HAND projektbe bekapcsolódott fiataljaink többsége aktívan részt vesz a programtartásban, és egyre inkább a szervezésben is, aminek nagyon örülünk, és hálásak vagyunk érte. Külön köszönet illeti Sztrida Emit, aki idén sok-sok szervezési feladatot vállalt magára.

Bátyi-Földesi Dóra

Beporzók munkacsoport hírei

A csoport megtartotta nyári szokásos találkozóját, Kőbányán, Marcsi-Eszter-Angéla szervezésében. Megállapodtunk a jövő évi Év beporzói pályázat jelöltjeiben (január elsején mindenki megismeri őket, de annyit elárulhatunk, hogy az éjjeli lepkék közül kerülnek ki). Már hárman elkezdtek játékokat írni-készíteni ebben a témában, és Marcsi elkészítette a felhívás első változatát. Ez folyamatos munka lesz még egy ideig. A munkacsoportot már ketten vezetik, Kecskés Ferenc és Vásárhelyi Tamás, és még egy vezető keresése finisben van.

Szeretnénk szeptemberben nyilvánosságra hozni (a honlapunkon) a *Beporzóbarát gondozott terület*, illetve *Beporzóbarát Bölcsőde, Óvoda, Iskola, Intézmény* cím

megszerzésére irányuló felhívásunkat, ami részünkről a vizuális megjelenés megtervezéséből, a pályázati feltételek kidolgozásából és a honlap-oldal elkészítéséből, a pályázati űrlap elkészítéséből és gondozásából, majd a beérkezett pályázatok elbírálásából áll. Ezen jelenleg Kriszti, Csilla és Tamás, továbbá Kocsis-Maár Csilla dolgoznak, következik Ildikó, majd a levelező és a bírálók munkája...

És szeptember 12-én a Gellért-hegyen a Kelenhegyi út mellett a Főváros egy rendezvényén jelenünk meg, egész napos kiállással. Erről lesz majd facebook hírünk a Kör oldalán (csak várjuk a plakátot).

Vásárhelyi Tamás

Hegyvidéki civil pályázat

A pályázat keretében részt vettünk a XII. kerületi civil napon, ahol az egyesületek egymásnak is és a látogatóknak is bemutatkoztak, majd a Városmajori pikniken, ahol gyér, de kedves közönség jelent meg.

Ami hátra van: egy óvoda minden dolgozójának tartandó egynapos továbbképzés (ebből már kettőt nagy sikerrel megtartottunk korábban) és új elemként ugyanott a gyerekek és szüleik számára tartandó játékbemutató.

Vásárhelyi Tamás

„Nagy Tétényi BioBlitz” - Milyen élőlények vették birtokba a nagytétényi Metallochemia helyét?

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 2026. június 6-ra szervezett BioBlitz* rendezvényén két tagtársunk, Vásárhelyi Tamás és Kecskés Ferenc, mint segítő szakértő vettek részt. A hat órán keresztül tartó terepi vizsgálat célja volt, hogy pillanatképet készítsünk egy valamikori nehézfémekkel erősen szennyezett terület élővilágának mai állapotáról. Az 1900-as évek elején még szántóként használt területen 1910-ben alapítottak ólmot és egyéb nehézfémeket feldolgozó gyárat. A

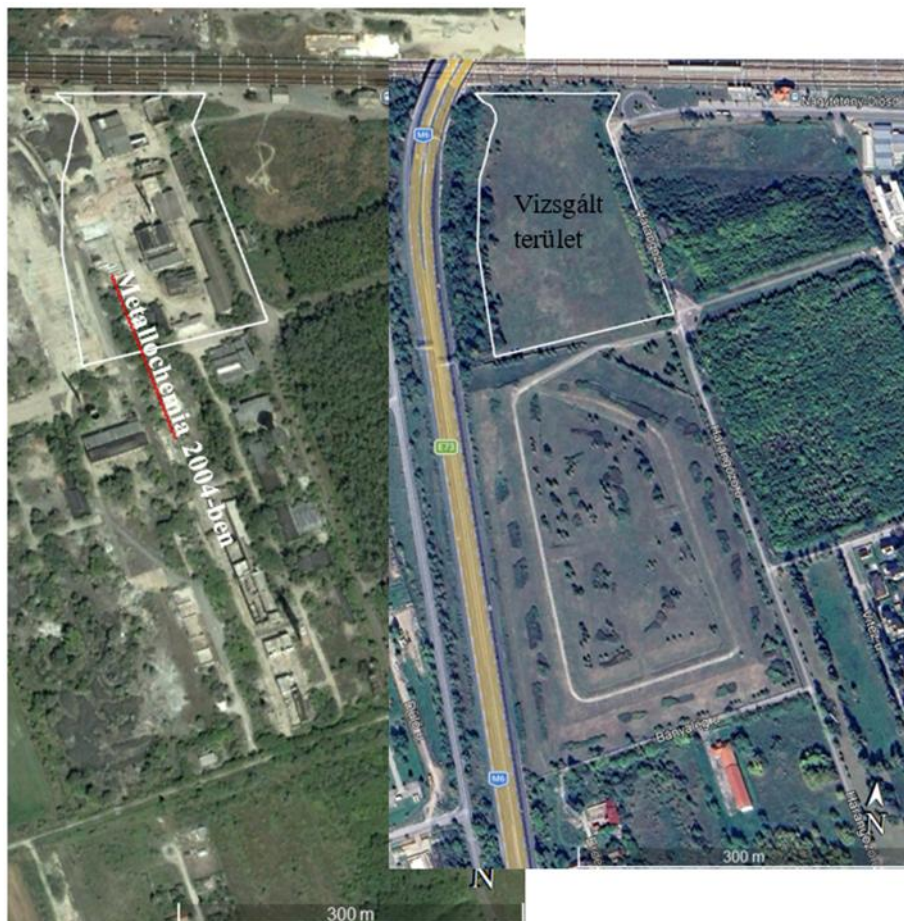
súlyos szennyező hatások miatt a gyár működését 1990-ben felfüggesztették, azonban a szennyezett talaj vizsgálatára és a rehabilitációs munkák megkezdésére több mint egy évtizedet kellett várni. Az erősen szennyezett talajt egy szigetelt beton szarkofágba zárták a terület déli részén és az M6 autópálya alatt. Az északi részt (a mostani vizsgálat helyét) többé-kevésbe gyepesítették, illetve a peremi részeken fásították. A rehabilitációs munkák 2008-ban fejeződtek be, azóta a területen kaszáláson kívül semmilyen kezelés nem történt.

(fotó: Grosch János)

A „civil” emberek bevonásával és a szakértők segítségével a területen 107 hajtásos növényfaj jelenlétét tudtuk kimutatni. A számos gyomnövény mellett több üde-, illetve száraz gyepi faj is jelen van a területen.

Az állatoknak 88 faja került elő, többségükben ízeltlábú. Közülük érdekes a mediterrán területekről érkező bevándorló faj, a vállas poloska. Ez a faj és még néhány bekerült a Magyar Természettudományi Múzeum gyűjteményébe. Az ízeltlábúak közül kettő (imádkozó sáska, hengeres szalmacincér), a madarak közül hét (barátposzáta, csilpcsalpfüzike, fekete rigó, füstifecske, házi rozsdafarkú, házi veréb, mezei poszáta) és az emlősök közül egy (vakondok) védett fajt tudtunk megfigyelni.

*A bioblitz egy intenzív biológiai felmérés, amely során megpróbálják rögzíteni az összes élő fajt egy kijelölt területen.

Kecskés Ferenc

Akadálymentes turizmus napja

Orfű, 2026. szeptember 5.

Az orfűi önkormányzattal a Gear UP! pályázat révén kerültünk kapcsolatba, köszönhetően Dr. Németh Ibolyának – közismert nevén BioBiának. Füziné Kajdy Zita polgármester asszony irányított minket Dr. Gonda Tiborhoz, az Akadálymentes Turizmus Napjának megálmodójához és megvalósítójához. A

2017 óta minden év szeptember első hétvégéjén megrendezésre kerülő esemény célja a fogyatékkal élőket olyan élményekhez juttatni, melyeket amúgy nem, vagy csak nehezen tudnának átélni.

A rendezvényen mindenki talált magának hasznos elfoglaltságot: sérült és ép, gyerek és felnőtt együtt szórakozhatott. A programkínálat igencsak bőséges volt: sárkányhajózás, csónakázás, vitorlázás, horgászat, motorozás, lovaglás, túrázás, lovaskocsizás, látássérültek számára autóvezetés szerepelt a repertoárban. Az Éden-szigeten felállított kis színpadon koncertek, gyermekműsorok várták az érdeklődőket. Az ingyenesen biztosított ebéd helyben készült, a kondérokból, badellákból gyűrűző illatok messziről csalogatták az éhes résztvevőket és önkénteseket. A helyszín természetesen teljes egészében akadálymentesített volt.

Hársas Évával, Bátyi-Földesi Dorkával és Trescsik Angélával még napkelte előtt indultunk Budapestről, s fél 9-kor már a Medvehagyma házban kávéztunk. Fél 10-től a számunkra berendezett sátorban vártuk a játszani vágyókat. Jöttek is folyamatosan kicsik, nagyok, látók és nemlátók, épek és sérültek – csupa jókedvű, érdeklődő, tettere kész ember. A szél ugyan néha megtréfált bennünket, de a szárnyra kapó képrejtvények összegyűjtéséhez mindig kaptunk segítséget.

A rendkívül színvonalas és jól szervezett programon sokat okultunk, módszertanilag és érzelmileg is gazdagodtunk. Sokat beszélgettünk a szomszédos sátrat belakó Vakok és Gyengénlátók Baranya Megyei Egyesületének önkénteseivel, csodáltuk a másodikos Zétény fantasztikus tudását, aki kerekesszékekben ülve a felnőtteket túlszárnyalva oldotta meg a legnehezebb feladatokat.

A hazafelé úton fogalmazódott meg bennünk: jó lenne állandó résztvevővé válni, s minél több tagtársunkat bevonni a megvalósításba. A vándortanösvényeinkből olyan játékokat válogattunk, melyeket látássérültek, mozgássérültek, vagy egyéb fogyatékkal élők is tudnak élvezni. A szervezés kiváló volt, a programok sokszínűek, élményt adóak voltak.

Szeretettel ajánljuk mindenki figyelmébe az esemény honlapját:

<https://akadalymentesnap.hu/>

Vidra Marcsi

Jelen program az Európai Unió társfinanszírozásával valósult meg, a „Tanuljuk egymástól a fenntarthatóságot!” című Gear UP! projekt keretében. Tartalma az MKNE kizárólagos felelősségét képezi és nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió álláspontját.

A foglalkozásokat vezették: Vidra Mária, Bátyi-Földesi Dóra, Trescsik Angéla, Hársas Éva

Futó projektek

HAND-hírek

Az áprilisi választások után a HAND Szövetség levélben kereste meg az új kormány döntéshozóit. A Külügyminisztérium illetve az Oktatási és Gyermekügyi Minisztérium vezetőjének küldött levélben bemutatottuk a Szövetség tevékenységét, a csatlakozott szervezeteket, s támogatásunkat ajánlottuk fel. A megkeresésre a Külügyminisztérium reagált. Augusztus 10-én Lakatos István a nemzetközi fejlesztésért felelős helyettes államtitkára fogadta a Szövetség munkatársait. Nyitott volt az együttműködésre, de türelmet kért.

Szeptember 8-án kerül sor idén a HAND Piknikre, ahol a kötetlen beszélgetések és networking mellett az eddigi eredmények, szakmai sikerek mellett arról lesz szó, hogyan erősíthetjük az együttműködést a HAND-en belül, s mi várható a közeljövőben: milyen projektek keretében milyen rendezvényeket kerül majd sor. Egyesületünket az elnökség részéről Szerényiné Szilágyi Eszter, a választmány részéről jómagam fogjuk képviselni.

Az egyik ilyen rendezvény mindenképpen a Globális Nevelés hete lesz. Az eseményre a hagyományokhoz híven november 3. hetében kerül sor. Az idei mottó: *Az én hangom – A közös cselekvésünk – A közös jövőnk* (My Voice, Our Action, A Common Future). A részletekről később fogok tudni referálni.

Vidra Mária

LIFE projekt

Egyesületünk a tavaly őszi tesztelést követően idén már élesben tartott foglalkozásokat a jelentkező iskoláknak.

Két programot kínálunk:

1. Terepi foglalkozás a Tétényi-fennsíkon,
2. „Biodiverzitás kóstoló” vándortanösvény bemutató.

Tavasszal nagy sikerrel három terepi foglalkozást vezettünk, s négy alkalommal vándortanösvény bemutatót. Ősszel még két iskolába megyünk a játékokkal.

A jövő évi folytatást már tervezzük, az érdeklődő iskolákkal felvesszük a kapcsolatot, mindent egyeztetünk. Az MME-től szóróanyagokat is kapunk. A dokumentáció az elszámolás alapja, félévente kerül kifizetésre az egyesület.

A projekt koordinálásában részt vesz: Vidra Mária, Vásárhelyi Tamás (biodiverzitás kóstoló), Victor András, Saly Erika (Tétényi-fennsík). A vándortanösvény játékok bemutatásában több egyesületi tagunk aktív, a Tétényi-fennsíkon legutóbb Mondok Zsuzsa segített.

Az oktatási program 2031-ig tart. Várjuk az érdeklődő budapesti és környékén működő iskolákat!

Bővebb információ: <https://mkne.hu/life-biodiverz-varos-oktatasi-program/>

(Fotó: Saly Erika, Vidra Mária)

Saly Erika projektvezető

Új tagunk

Ivánné Tagai Kitti

Ivánné Tagai Kitti vagyok, tanító és gyógypedagógus. Jelenleg a Kispesti Eötvös József Általános Iskolában dolgozom. A gyermekekkel való foglalkozás mindig is közel állt hozzám, fontosnak tartom, hogy a tanítás során ne csak tudást adjunk át, hanem élményeket és olyan értékeket is, amelyek egész életükben elkísérhetik őket.

A természet szeretete már gyermekkoromban kialakult bennem. Gyerekkoromban sokat kirándultam szüleimmal, majd általános iskolában túraszakkörre jártam, ezeknek az élményeknek köszönhetően nagyon megszerettem a kirándulást és a természetes környezetünket. Ezt az érzést és szemléletet szeretném én is továbbadni a gyerekeknek. Fontosnak tartom, hogy megismerjék és megszeressék a természetet, hiszen amit közel érzünk magunkhoz, arra sokkal inkább vigyázunk is.

Nemrég kerültem kapcsolatba a Magyar Környezeti Nevelési Egyesülettel. Nagyon megtetszett az a lelkes és elhivatott munka, amelyet a kollégák végeznek, valamint az a szemlélet, hogy a környezeti nevelésen keresztül közelebb lehet hozni a természetet az emberekhez, és már gyermekkorban megalapozni a környezet iránti felelősséget.

Örülök, hogy én is bekapcsolódhattam az Egyesület munkájába, és a jövőben szeretnék minél több programban és közös kezdeményezésben részt venni.

Szabadidőmben szeretek olvasni, kirándulni, sütni és utazni.

Versek, szépségek

Orosz István: Valaki

Valaki él a képzeletemben,
elképzelem, milyennek képzél engem,
azt hiszi, hogy az egyik életemben
én voltam ő, és verset írt helyettem.

Forrás: Orosz István: Távlattani leckék.

Könyvpont Kiadó–L'Harmattan Kiadó

Orosz István: Fohász, Budapest.2025. 8. o.

Orosz István: Kísérlet az idő visszafordítására

Pontosan ilyen volt ez a papír éppen,
csak persze üres volt, és fehér egészen,
képzeld most el úgy, hogy nincs rajta semmi,
ezt a nyolc sort kéne róla csak levenni,
kiradírozni, vagy elfújni, lerázni,
le nem írtta tenni, és ki sem találni,
ezt az ötvennégy szót, kétszázhatvan betűt,
hogy visszafordíthasd a lejátszott időt.

Forrás: Orosz István: Távlattani leckék.

Könyvpont Kiadó–L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2025. 67. o.

Közérdekű

Irodai hírek

FIGYELEM!

TAGDÍJ
-INFORMÁCIÓ

Kedves Tagjaink!

Nagyon köszönjük az eddig beérkezett tagdíj befizetéseket és adományokat!

Bankszámlaszámunk: MagNet Bank 16200151-00270519-00000000

2026-tól a közgyűlés döntése alapján a következő módon alakulnak az éves tagdíjak:

- **egyéni: 12 000 Ft/év,**
- **diák/nyugdíjas: 6 000 Ft/év,**
- **családi: 18 000 Ft/év.**

A befizetési határidő 2026.03.31. volt. Kérjük, aki még nem utalta, tegye meg mihamarabb!

Tájékoztatás

Irodánkban jelenleg sajnos nem tudunk személyesen találkozni, itthonról dolgozom. Telefonon (06-20-494-94-69) és e-mailen (kriszkurucz.mkne@gmail.com) természetesen elérhető vagyok.

Ha valaki postán szeretne valamit küldeni, kérem, előtte egyeztessen velem, hogy milyen postacímen teheti meg!

Sztridáné Kurucz Krisztina

Felelős kiadó: az Egyesület elnöke
Szerkesztő: Hársas Éva
Honlap: www.mkne.hu

Iroda és postacím:
1119 Budapest, Etele út 59-61.
Tel/Fax: 321-4796
e-mail: mkne@mkne.hu